

Prvé rokovanie Komoditnej rady pre olejninu

Činnosť komoditnej rady podľa platného štatútu je najmä:

- sledovanie a hodnotenie situácie na trhu s olejninami,
- rokovanie o informáciách o produkcii a spracovaní olejní,
- rokovanie o návrhoch na uplatňovanie nástrojov na usmernenie trhu,
- rokovanie o návrhoch a podnetoch členov,
- plnenie úloh stanovených ministrom

Program prvého zasadnutia:

- 1. Privítanie.
- 2. Štatút komoditnej rady.
- 3. Zvolenie predsedu, podpredsedu a 2 overovateľov zápisnice.
- 4. Zhodnotenie hospodárskeho roka 2012/2013 pri repke olejnej a slnečnici ročnej.
- 5. Aktuálna situácia v odhade plôch olejní v EÚ v hospodárskom roku 2012/2013 a vplyvy pôsobiace na vývoj cien olejní na trhu EÚ a v SR.
- 6. Globálny vývoj olejninárskeho priemyslu a jeho vplyv na Slovenskú republiku.
- 7. Domáca spracovateľská kapacita u olejní, spracovanie olejní na biopalivá.
- 8. Nákupné ceny repky a slnečnice od producentov.
- 9. Diskusia.
- 10. Závery, odporúčania do cenovej rady, úlohy.

Zloženie komoditnej rady

Členmi komoditnej rady sú zástupcovia Slovenského zväzu olejninárov, Pôdohospodárskej platobnej agentúry, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Okrem riadnych členov na rokovanie môžu byť prizvaní aj ďalší odborníci alebo zástupcovia iných organizácií.

Informácie zo zasadnutia

Predsedom komoditnej rady bol zvolený Ing. Jozef Rebro, podpredsedníčkou Ing. Jana Vargová, PhD., tajomníčkou komoditnej rady je Ing. Daniela Rudá.

Podľa programu bol zhodnotený hospodársky rok za plodiny repky olejnej a slnečnicu ročnú. Prezentáciu pripravila SPPK. Priemerná úroda repky v roku 2012 bola 2,04 t/ha. Celková produkcia bola na úrovni 209 849 ton. U tejto komodity sa výrazne prejavilo nepriaznivé počasie, keď časť osiatych plôch bolo vyoraných a boli osiate znovu. V regiónoch sa pohybovala priemerná úroda v sledovaných podnikoch od 0,96 do 2,90 t/ha. Pri slnečnici bolo poukázané na zvyšovanie výmery osevnej plochy slnečnice sa za posledné roky postupne a podľa údajov Štatistického úradu SR sa v minulom roku slnečnica pestovala na ploche 90,5 tis. hektárov, čo je medziročne nárast o približne tisíc hektárov. Domáca spotreba slnečnice sa v posledných dvoch rokoch výrazne znížila, čo je spôsobené ukončením lisovania na Slovensku. Naopak sa zvyšuje dovoz oleja zo zahraničia, pričom sa na našom území olej už len plní a expeduje do obchodných sietí.

Ďalej bola hodnotená aktuálna situácia plôch olejní v EÚ, ale aj vplyvy pôsobiace na vývoj cien na trhu s olejninami. Podľa predsedu komoditnej rady a na základe dostupných údajov poľnohospodári v EÚ zasiali v uplynulom roku repku na ploche väčšej o 7%, čo by mal byť nárast produkcie o cca 1,3 mil. ton, avšak vzhľadom na doterajší priebeh počasia sa odhaduje produkcia z ha vyššia o cca 0,2 to, čo by mohlo znamenať celkový nárast cca 2,7 mil. ton, čo by v tom prípade viedlo k rekordnej úrode. Nepredpokladá sa nárast osevných plôch slnečnice a sóji. Nárast plôch slnečnice o 10-15% sa

predpokladá v Maďarsku, na druhej strane sa očakáva na Ukrajine pokles o cca 10-15%. Na Slovensku boli zasiate plochy u repky nižšie a počasie zatiaľ nemalo negatívny vplyv, je predpoklad nárastu zberových plôch repky o cca 20% oproti predchádzajúcemu roku. Osiate plochy slnečnice a sóje sa predpokladajú na rovnakej úrovni ako minulý rok. Zberová plocha olejnín by mala byť asi 251 tis. ha (223 tis. ha v roku 2012).

Z hľadiska situácie olejnínského priemyslu na Slovensku došlo ku zmene štruktúry spracovateľského priemyslu. V podniku Palma a.s. sa ukončilo lisovanie olejnín na potravinárske účely z ekonomických dôvodov. Naďalej sa očakáva pokles v spracovateľských kapacitách. Zvyšuje sa dovoz oleja zo zahraničia.

Spracovala: Ing. Jarmila Dubravská, PhD., Odbor poľnohospodárstva a služieb